

[Gottschalck-Hansen.]

danske eller mere nationale end andre repræsentanter her i tinget. Det politiske hykleri er ikke i nogen henseende mindre utiltalende end det religiøse, men det er ofte farligere. Jeg nævner dette, fordi jeg gerne vil ramme en pæl gennem enhver misforståelse — der findes jo, ærede medlem hr. Qvist Hansen, også tænkende medlemmer i dette ting — om, at mindretallet i sit forslag om oprettelse af et fakultet i Haderslev skulle antyde, at de var mere interesserede i grænselandets problemer end andre politiske repræsentanter i Danmark. Det er ikke tilfældet.

Da vi i 1962 arbejdede med et lovforslag om et medicinsk fakultet i Odense, blev der fra forskellig side givet udtryk for, hvor magtpåliggende nødvendigt det nu også var, at man byggede et universitet op i Sønderjylland. Det ærede medlem fru Lis Groes fremhævede, at hun havde megen sympati for oprettelsen af et universitet i Sønderjylland. Nu konstaterer jeg med sorg i sind, at det ærede medlem i den nys holdte tale ordret sagde: „Personlig er jeg ikke så lidenskabelig med hensyn til, hvor den fremtidige placering af fakultetet skal finde sted.“ Jeg vil dog tro så godt om det ærede medlem, at tankerne om det sønderjyske universitet ikke er lagt ad acta, men stadig lever i det ærede medlems sind.

Det ærede medlem hr. Henry Christensen sagde i 1962, at det tredje universitet efter hans opfattelse burde placeres i Sønderjylland. Nu er vi alle enige om, at der er sket en ændring, og at universitetet bør ligge i Odense, men det fjerde, som vi har tilladt os at drage frem i debatten, kunne man jo passende allerede på nuværende tidspunkt fastslå skulle placeres i det sønderjyske område. Det ærede medlem fru Birthe Wetlesen udtalte sig også i 1962 om det tredje universitet i Sønderjylland, og det radikale venstres pressebureau, altså en presse, som ikke er den højtærede undervisningsminister fremmed, skrev i 1962 følgende — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Med den offensive kraft, der gennem fjernsyn og på anden måde er over tyskhedens indtrængen i Nordslesvig, ville et universitet med en stab af videnskabsmænd og en styrke af studenter kunne danne en passende modvægt. Sønder-

jylland har i mange henseender været for sømt, og skal vi ind i fællesmarkedet, vil danskheden få endnu vanskeligere kår at virke under. Vi må derfor i tide tage alle forhold i betragtning for en sikring af den danskhed, der gennem århundreder har kunnet modstå trykket fra syd. I øjeblikket er det sådan, at hundreder går til aftenskolekursus i tysk for at kunne følge fjernsynets tyske udsendelser. Denne situation er noget anderledes end dengang, da stemningen var en sådan, at man overhovedet kviede sig ved at undervise i tysk i danske skoler selv i det gamle land.“

Jeg vil gerne bede om tilladelse til endnu et citat, idet jeg igen vil henvise til den højtærede ministers partipresse, til dagbladet Politiken, der i en lederartikel den 14. januar 1962 skriver:

„Vil det ikke være rimeligt, at det tredje universitet kommer til at ligge i Sønderjylland, hvor det kan få en speciel kulturel betydning, på sin vis et modstykke til universitetet i Kiel, som i sin tid blev stærkt favoriseret fra tysk side med kulturkampen som baggrund.“

Denne indstilling fra 1962 var også herskende, da vi havde lovforslaget om det tredje universitet til første behandling. Praktisk talt alle ærede ordførere gav udtryk for sympati, for velvilje, for interesse, for forståelse for alle de mange spørgsmål og problemer, som rører sig i grænselandet. Selv det ærede medlem hr. Morten Lange sagde i sin ordførertale:

„Jeg vil med glæde se et universitet i Haderslev.“

men så føjede han ganske vist til,

„hvis det viser sig, at det ud fra andre synspunkter vil kunne skabe et godt og rigtigt universitetsklima“.

Nu skal jeg være den første til at erkende, at et universitet ifølge sin struktur og sit væsen er noget, der er internationalt. Forskning kan ikke være bestemt af landegrænser; der kan ikke lægges bånd, som baster og binder, på det videnskabelige arbejde. Det er indiskutabelt. Men når dette er sagt, så vil jeg gerne have lov til at føje til, at vi, som bor her i moderlandet, og som kun kender de nordslesvigske problemer fra besøg og kontakter dernede, vi har uhyre svært ved at leve os ind i den stolte — vil jeg gerne